

прикладних видів спорту // Матеріали Міжнародної наук.-метод. конф. «Вдосконалення системи фізичної підготовки у Збройних Силах України в умовах сьогодення та приведення її до сумісності зі стандартами армій країн-членів НАТО», 13-14 грудня 2016 р. К. : НУОУ, 2016. С. 82–84.

11. Романчук С., Приступа Є. Військові багатоборства та військово-прикладні види спорту в системі підготовки фахівців Збройних Сил України // Вісник Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Серія: Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини. Кам'янець-Подільський, 2012. Вип. 5. С. 223–230.

12. Анохін Є. Д. Фізична підготовка в арміях провідних країн НАТО: Навчально-методичний посібник. Львів: ЛВІ, 2005. 115 с.

13. Щеголев В. А., Лутченко Н. Г. Спортивная работа в армиях стран НАТО. СПб.: ВИФК, 1998. 60 с.

Reference

1. "Bila knyha 2018 : Zbroini syly Ukrainy. Ministerstvo oborony Ukrainy" : FOP Moskalenko O. M., 2019. 170 s.

2. "Nastanova z fizychnoi pidhotovky u Zbroinykh Sylakh Ukrainy". Kyiv, 2009. 234 s.

3. "Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia": u 2 t. / za red. T. Yu. Krutsevych. Kyiv, 2008.

4. "Fizychnye vykhovannia" : navch. posibnyk / M. F. Pichuhin ta in., za red. H. P. Hrybana. Zhytomyr, 2010. 471 s.

5. Finohenov Yu. S. "Kontseptsia fizychnoi pidhotovky Zbroinykh Syl Ukrainy" // Materialy Vsearmiiskoi nauk.-metod. konf. "Kontseptualni napriamy rozvytku systemy fizychnoi pidhotovky u Zbroinykh Sylakh Ukrainy v suchasnykh umovakh ta normatyvno-pravovi akty, shcho zabezpechuiut yii funktsionuvannia", 21-22 zhovtnia 2015 r. K. : NUOU, 2015. S. 7–12.

6. Finohenov Yu. S. "Suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku sportu v Zbroinykh Sylakh Ukrainy na shliakhu Yevroatlantychnoi intehtratsii Ukrainy" // Materialy Mizhnarodnoi nauk.-prakt. konf. "Suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku fizychnoi pidhotovky ta sportu Zbroinykh Syl Ukrainy, pravookhoronnykh orhaniv, riaduvnykh ta inshykh spetsialnykh sluzhnb na shliakhu yevroatlantychnoi intehtratsii Ukrainy", 29-30 lystopada 2017 r. K. : NUOU, 2017. S. 21–25.

7. Popov L. P., Mykheev S. D., Borodyn Yu. A. "O nekotorykh putiakh povisheniya efektyvnosti voenno-prykladnykh vydiv sporta v systeme voenno-professionalnogo obuchenya v VUZakh". Voенно-professionalnoe obucheniye i fizycheskaia podhotovka. 1983. Vip. 3. S. 29–33.

8. Lodiaev N. F. "Voенное troebore". 2 yzd. M. : Voенizdat, 1988. 256 s.

9. Maryshchuk V. L. "Voprosi obshchei, voennoi i sportyvnoi dydaktyky". Sankt-Peterburh, 2002. 188 s.

10. Lototskyi I. R., Dziama V. V., Romaniv I. V. "Vdoskonalennia fizychnoi pidhotovky viiskovosluzhbovtiv zasobamy prykladnykh vydiv sportu" // Materialy Mizhnarodnoi nauk.-metod. konf. "Vdoskonalennia systemy fizychnoi pidhotovky u Zbroinykh Sylakh Ukrainy v umovakh sohodennia ta pryvedennia yii do sumisnosti zi standartamy armii krain-chleniv NATO", 13-14 hrudnia 2016 r. K. : NUOU, 2016. S. 82–84.

11. Romanchuk S., Prystupa Ye. "Viiskovi bahatoborstva ta viiskovo-prykladni vydy sportu v systemi pidhotovky fakhivtsiv Zbroinykh Syl Ukrainy" // Visnyk Kamianets-Podilskoho nats. un-tu imeni Ivana Ohienka. Serii: Fizychnye vykhovannia, sport ta zdorovia liudyny. Kamianets-Podilskyy, 2012. Vyp. 5. S. 223–230.

12. Anokhin Ye. D. "Fizychna pidhotovka v armiakh providnykh krain NATO" : navchalno-metodychnyi posibnyk. Lviv: LVI, 2005. 115 s.

13. Shchegolev V. A., Lutchenko N. H. "Sportyvnaia rabota v armiakh stran NATO". SPb.: VYFK, 1998. 60 s.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.5(135).37

УДК: 373.3/5.016:796.332

Ярошовець О.І.

студент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Сушко Р.О.

доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент

Київський університет імені Бориса Грінченка

ПРОБЛЕМАТИКА ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ШКОЛЯРІВ У ВАРІАТИВНОМУ МОДУЛІ «ФУТБОЛ»

На основі анкетування вчителів фізичної культури проаналізовано їх досвід роботи у варіативному модулі «Футбол». Мета роботи: з'ясувати проблемні питання техніко-тактичної підготовки школярів під час організації і проведення уроків фізичної культури засобами футболу. Досягненню зазначеної мети сприяв вибір методів дослідження: аналіз та узагальнення даних науково-методичних літературних джерел і мережі Інтернет, анкетування із застосуванням гугл-форми, методи математичної статистики.

За допомогою сформованої гугл-форми «Анкета для оцінки проблемних питань щодо організації і проведення уроків фізичної культури засобами футболу», що містить 27 питань, організовано анкетування 28-ми вчителів фізичної культури з 28-ми загальноосвітніх шкіл м. Києва, Київської та Житомирської області, що виявило їх ставлення до навчального процесу та особливості його організації. Анкетування і інтерпретація отриманих результатів дозволили з'ясувати сучасні підходи до процесу техніко-тактичної підготовки школярів у варіативному модулі «Футбол», особливості їх мотивації до уроків фізкультури та матеріально-технічне забезпечення, що мають значущий вплив на рівень організації і проведення техніко-тактичної підготовки засобами футболу.

Ключові слова: футбол, фізична культура, техніко-тактична підготовка.

Yaroshovets O., Sushko R.. Problematics of technical and tactical training for schoolchildren in the variable module "Football". The experience of physical education teachers in the variable module "Football" was analysed basing on their

questionnaire.

Purpose of the study: to find out the problematic issues of technical and tactical training for schoolchildren in the course of the organisation and conduct of physical education lessons through football. The choice of research methods facilitated the achieving of this goal: analysis and generalisation of data from scientific and methodological literature and the Internet, questionnaires using Google form, methods of mathematical statistics.

Having applied the formed Google-form "Questionnaire for assessment of problematic issues regarding the organisation and conduct of physical education lessons through football", which contains 27 questions, a survey of 28 physical education teachers from 28 secondary schools in Kyiv, Kyiv and Zhytomyr regions was organised, which has revealed their attitude to the educational process and the peculiarities of its organisation. The questionnaire and interpretation of the obtained results allowed to find out modern approaches to the process of technical and tactical training of schoolchildren in the variable module "Football", features of their motivation for physical education lessons and material and technical support, which have a significant impact on the organisation and conduct of technical and tactical training through football.

Keywords: football, physical culture, technical and tactical training.

Постановка проблеми. Футбол у системі фізичного виховання відіграє важливу роль [6]. У навчальній програмі закладів загальної середньої освіти одним із варіативних модулів, визначених державою для вивчення учнями, є «Футбол» [8]. Завдяки цій популярній грі в освітньому процесі вирішуються виховні, освітні та оздоровчі завдання.

Тепер заняття футболом на уроках фізичної культури відбуватимуться протягом вивчення всієї шкільної програми (12 років), що повною мірою забезпечуватиме всебічний розвиток учнів у процесі занять фізичною культурою. Якщо у молодшій школі це відбуватиметься за допомогою вправ з елементами футболу, а в учнів старшого шкільного віку буде спрямованість завдань уроку на удосконалення вмінь та навичок, то саме учні середнього шкільного віку мають отримати знання з основ техніко-тактичної майстерності, засвоїти прийоми техніки гри та різноманітні способи їх виконання, що є важливим підґрунтям подальшого індивідуального розвитку, саме тому обрана тема стала важливою і своєчасною для вивчення.

Аналіз літературних джерел. Гра №1 у світі привертає увагу науковців для вивчення питань, що торкаються різних напрямів функціонування дитячо-юнацького спорту [2, 6, 9]. Закордонні і вітчизняні науковці опікуються питаннями розвитку футболу на сучасному етапі [5], проблемами фізичного виховання у процесі занять футболом [7, 14], аналізують показники загальної і спеціальної фізичної підготовки юних футболістів [1], з'ясовують особливості формування рухових здібностей за допомогою інноваційних технологій [2]. Актуальними для наукової спільноти залишаються питання олімпійської освіти [9], пошук методів і засобів для підвищення рівня викладання футболу [4], удосконалення підходів до навчання техніки і тактики гри футбол [3, 10-12]. Особливого значення набуває дистанційне навчання в умовах карантинних обмежень, враховуючи сучасний стан здоров'я школярів і низку проблем, що супроводжують освітній процес з питань організації і проведення занять фізичною культурою онлайн [13].

Відсутні сумніви щодо значущості варіативного модуля «Футбол» [8], адже він допомагає розвивати фізичні та морально-вольові якості учнів, сприяє зміцненню дисципліни та згуртованості класу.

В сучасних умовах школи виникає ряд важливих проблем з організації та проведення уроків фізичної культури, мотивації та зацікавленості учнів, а як наслідок, низький рівень техніко-тактичної підготовленості школярів при вивченні варіативного модулю «Футбол» через низку невивчених причин, що потребують з'ясування.

Мета роботи – з'ясувати проблемні питання техніко-тактичної підготовки школярів під час організації і проведення уроків фізичної культури засобами футболу.

Методи і організація дослідження. Для досягнення зазначеної мети застосовано такі методи дослідження: аналіз та узагальнення даних науково-методичних літературних джерел і мережі Інтернет, анкетування із застосуванням гугл-форми, методи математичної статистики.

Виклад основного матеріалу досліджень. З метою визначення проблем і наукового пошуку шляхів їх вирішення проведено дослідження, що сприяло оцінці рівня мотивації учнів до занять футболом на уроках фізичної культури, вивченню можливостей матеріально-технічної бази шкіл, в яких працюють опитані вчителі фізичної культури та відношенню вчителів фізичної культури до змісту навчальної програми, навчального процесу і думок щодо вдосконалення освітнього процесу. За допомогою сформованої гугл форми «Анкета для оцінки проблемних питань щодо організації і проведення уроків фізичної культури засобами футболу», що містить 27 питань, організовано анкетування 28-ми вчителів фізичної культури з 28-ми загальноосвітніх шкіл м. Києва, Київської та Житомирської області, що виявило їх ставлення до навчального процесу та особливості його організації.

Одне з питань полягало у визначенні зацікавленості дітей у вивченні варіативного модулю «Футбол», складалося лише з двох відповідей. Результати опитуваннями були прогнозованими – 92,9 % респондентів вказали, що діти проявляють зацікавленість, очевидно, що більшості учнів подобається футбол, що є високим показником для подальшої ефективної роботи зі школярами.

Важливо з'ясувати складність програми для учнів середнього шкільного віку у засвоєнні техніко-тактичних дій в футболі. Відносно низький відсоток вчителів вказав, що сучасний рівень підготовки з огляду на координацію учнів, передбачає складнощі, близько 7 %, проте майже 93 % респондентів зазначали, що сучасна програма не є складною і загалом діти швидко засвоюють техніко-тактичні прийоми гри.

З'ясовано думки респондентів стосовно опанування техніко-тактичними навичками гри в футбол раніше 5 класу, де цілковитою більшістю – 96,4 % опитаних було обрано варіант про вивчення модулю «Футбол» в молодшій школі, адже це допоможе краще і швидше розвивати учнів в цьому напрямку. Меншість опитаних 3,6 % вважає, що не слід починати раніше 5 класу, адже в 1-4 класі існують вправи на опанування техніки володіння великого м'яча і цього достатньо.

Доцільним виявилось визначення відповіді на питання «чого бракує школярам, щоб досягти відповідної віку техніко-тактичної майстерності?». Переважна більшість опитаних вчителів, 75 %, визнали, що бракує саме кваліфікованого вчителя фізичної культури, адже саме від наставника більшою мірою залежать результати учнів, недостатньо мотивації обрали – 14,3 %, особливості фізіологічної складової – 10,7 %, погані звички жоден із респондентів не обрав – 0 %.

Досліджено питання порівняння техніко-тактичної підготовки українських школярів з однолітками з країн Європи, що також дає оцінку системі організації і проведення занять з фізичної культури, адже рівень підготовки є основним показником її відповідності. Із чотирьох варіантів відповідей найбільше респондентів (75 %) погодились, що рівень підготовки школярів з країн Європи вищий, ніж українських. 3,6 % зазначили, що повністю не погоджуються з цим твердженням.

Опитувані вчителі вважають, що найважчим технічним прийомом для засвоєння є удар м'яча по воротах – 46,4 %, дійсно, адже цей прийом потребує значної координації рухів. На другому місці за складністю опинився прийом м'яча – 39,3 %, що теж є одним з найскладніших у футболі, саме за технікою прийому м'яча визначають рівень технічної майстерності гравця. На думку респондентів ведення м'яча не є надто складним для вивчення – 10,7 %, а опанування техніки передачі м'яча є найпростішим серед всього перерахованого – 3,6 %.

Важливе місце у анкетуванні посіло питання виявлення кількісного показника часу на уроках фізичної культури, який вчителі відводять на ігрові футбольні вправи. Більше 15 хвилин на ігрові вправи надали – 7,1 % опитаних, близько 15 хвилин – переважна більшість 57,1 %, близько 10 хвилин – 35,7 % і менше 10 хвилин не зазначив ніхто. Існує необхідність ігрової практики засобами футболу для утримання інтересу школярів і можливості закріплення техніко-тактичних прийомів у змагальних вправах та у ході реального часу гри.

Обґрунтованим стало питання, що з'ясовувало «чи приділяють увагу теоретичній підготовці на уроці фізичної культури у варіативному модулі «Футбол» через безпосередній вплив на якість засвоєння техніко-тактичного матеріалу. Результати розділилися майже порівну, проте незначна більшість – 53,6 % не приділяє увагу теоретичній підготовці і застосовує лише практичну роботу, 46,4 %, приділяють увагу і вважають, що теорія є важливою складовою процесу підготовки у футболі.

Питанням «Чи достатньо розвинена матеріальна база в школах, де Вам доводилося працювати?» виявлено загальний стан розвитку матеріально-технічної бази для занять фізичною культурою. Відповідність інвентарю і обладнання з бажанням збільшення зазначили 21,4 % респондентів, «всього достатньо» – 39,3 % вчителів, про брак м'ячів наголосило – 28,6 %, а про брак елементарного – 10,7 %. Доцільно узагальнити, що негативний стан матеріально-технічної бази суттєво впливає на зацікавленість та мотивацію учнів до відпрацювання техніко-тактичних прийомів і унеможливує повноцінне проведення уроку засобами футболу.

Ще одне питання анкети сформовано уточнити реальну можливість відкриття секції футболу у школі та набрати групу учнів з 20 осіб приблизно одного віку, що допомогло визначити рівень мотивації учнів до занять футболом у спортивній секції, яку відкриває їх вчитель фізкультури. Більшість опитаних (71,4%) відповіли, що набрали б групу з 20 дітей, але б довелось їх додатково мотивувати, біля 29 % впевнено стверджують, що набрали б групу, адже багато учнів проявляють ініціативу займатися, жоден з респондентів не відповів, що взагалі не набрав би групу. Очевидно, що рівень мотивації учнів на досить високому рівні та потребує створення умов.

У підсумку доцільно представити пропозиції відкритого питання стосовно можливостей підвищення рівня техніко-тактичної підготовки школярів (за рахунок чого це можливо) дозволив виявити небагато ставлення вчителів до проблем проведення уроків фізкультури у варіативному модулі футбол. Їх широкий спектр відповідей свідчить про взаємозв'язок у підходах до навчання і організації освітнього процесу на уроках фізкультури. Надано пропозиції стосовно якісної взаємодії і зворотнього зв'язку, потреби у вивченні нових методик, інноваційних підходів, підвищення кваліфікації, збільшення кількості годин уроків на тиждень, взаємодії з науковцями, покращення інвентарю, необхідності зацікавлювати і мотивувати.

Висновок. На основі проведеного онлайн анкетування за допомогою гугл-форми, що містить 27 питань, з'ясовано сучасні проблемні питання організації і проведення техніко-тактичної підготовки у варіативному модулі «Футбол» у 28 школах міста Києва, Київської і Житомирської областей. 28 вчителів фізичної культури, діючих практиків, надали відповіді на низку актуальних питань навчальної роботи з учнями середнього шкільного віку, визначивши сучасні тенденції підходів до роботи у напрямку вдосконалення техніко-тактичної майстерності школярів 5-9 класів, характеристики методичної роботи, особливості організації роботи і матеріально-технічної бази своїх шкіл.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі ґрунтуються на необхідності з'ясування особливостей і аналізу інноваційних підходів до техніко-тактичної підготовки засобами футболу у провідних закладах середньої освіти.

Література

1. Абдула А.Б., Лебедєв С.І. Порівняльний аналіз показників загальної та спеціальної фізичної підготовленості за програмою ДЮСШ юних футболістів 10-12 річного віку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Київ. 2017. 3 (84). С. 4-9.
2. Бойченко А. В. Формування рухових здібностей учнів 8-9 класів у процесі занять футболом з використанням інноваційних технологій : автореф. дис...канд. пед. наук : [спец.] 13.00.02 „Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)”. Харків, 2018. 20 с.
3. Журід С.М., Коваль С. С., Лебедєв С.І. Технічна та тактична підготовка футболістів. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів з фізичної культури та спорту. Харків. 2020. 207 с.
4. Костюкевич В.М., Перепелиця О. А., Гудима С. А., Поліщук В. М. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. 2-е вид. Київ: КНТ. 2017. 310 с.
5. Ніколаєнко В. В. Байрачний О. В. Особливості розвитку футболу на сучасному етапі. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2012. (3)20 с.

6. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі: Посібник для вчителів і школярів. Київ: Навчальний друк. 2014. 296 с.
7. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник] Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим». 2011. 300 с.
8. Фізична культура в школі : навчальна програма для 5-9 класів загальноосвіт. навч. закладів. Київ: Літера ЛТД. 2018. 368 с.
9. Bulatova M., Kucheriavyi O., Ermolova V., Yarmoliuk O. Distance-pedagogical technologies in Olympic education for schoolchildren. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. vol.19 (4), Art 378, P. 2497-2503. DOI: 10.7752/jpes.2019.04378
10. Giacomini DS, Silva EG, Greco PJ. Declarative tactical knowledge in soccer: a comparison study between soccer players of different categories and positions. *Rev Bras Cienc Esporte*. 2011. 33(2). P. 445-463. DOI: 10.1590/S0101-32892011000200011
11. Greco JP. Tactical and technical knowledge: pendulum axis of tactical action (creative) in team sports. *Rev Bras Educ Fis* 2006. 20(5). P. 210-212.
12. Praça GM, Soares VV, Matias CJAS, Costa IT, Greco PJ. Relationship between tactical and technical performance in youth soccer players. *Rev Bras Cineantropom Desempenho Hum* 2015. 17(2). P. 136-144. DOI: 10.5007/1980-0037.2015v17n2p136
13. Shapovalov M., Sushko R. Peculiarities for the online teaching process organisation as a form of physical training lessons. *Slobozhanskyi herald of science and sport*. 2021. Vol. 9(1). P. 76-87.
14. Ueda LSC, Menegassi VM, Avelar A, Rechenchosky L, Silva FLO, Borges PH. Analysis of the execution of core tactical principles and technical efficiency of primary school futsal players. *Revista Brasileira de Cineantropometria e Desempenho Humano*. 2020. 22(2). 8 p.

References

1. Abdula A.B., Lebedev S.I. (2017), Porivnjal'nij analiz pokaznikov zagal'noi ta special'noi fizichnoi pidgotovlenosti za programoju DJuSSh junih futbolistiv 10-12 richnogo viku. *Naukovij chasopis Nacional'nogo pedagogichnogo universitetu imeni M.P. Dragomanova. Serija 15. Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoi kul'turi (fizichna kul'tura i sport)*. Kiiv. Vip.3 (84). pp. 4-9.
2. Bojchenko A. V. (2018), Formuvannja ruhovih zdibnostej uchniv 8-9 klasiv u procesi zanjat' futbolom z vikoristannjam innovacijnih tehnologij : avtoref. dis...kand. ped. nauk : [spec.] 13.00.02 „Teorija ta metodika navchannja (fizichna kul'tura, osnovi zdorov'ja)”. Harkiv. 20 p.
3. Zhurid S.M., Koval' S. S., Lebedev S.I. (2020), Tehnichna ta taktichna pidgotovka futbolistiv. *Navchal'nij posibnik dlja studentiv vishhij navchal'nij zakladiv z fizichnoi kul'turi ta sportu*. Harkiv. 207 p.
4. Kostjuevich V.M., Perepelicja O. A., Gudima S. A., Polishhuk V. M. (2017), *Teorija i metodika vikladannja futbolu: navchal'nij posibnik*. 2-e vid. Kiiv: KNT. 310 p.
5. Nikolaenko V. V. Bajrachnij O. V. (2012), Osoblivosti rozvitku futbolu na suchasnomu etapi. *Teorija i metodika fizichnogo viovannja i sportu*. (3)20 p.
6. Solomonko V. V., Lisenchuk G. A., Solomonko O. V., Pilipenko V. O. (2014), *Futbol u shkoli: Posibnik dlja vchiteliv i shkoljariv*. Kiiv: Navchal'nij dрук. 296 p.
7. Stolitenko Є.V. (2011), *Fizichne viovannja uchniv 1-11 klasiv u procesi zanjat' futbolom*. [navchal'no-metod. posibnik] Kiiv: TOV VB «Аванпост-Прим». 300 p.
8. *Fizichna kul'tura v shkoli (2018)*, : navchal'na programa dlja 5-9 klasiv zagal'noosvit. navch. zakladiv. Kiiv: Litera LTD. 368 p.
9. Bulatova M., Kucheriavyi O., Ermolova V., Yarmoliuk O. (2019), Distance-pedagogical technologies in Olympic education for schoolchildren. *Journal of Physical Education and Sport*. Vol.19 (4). Art 378, pp. 2497-2503. DOI: 10.7752/jpes.2019.04378
10. Giacomini DS, Silva EG, Greco PJ. (2011), Declarative tactical knowledge in soccer: a comparison study between soccer players of different categories and positions. *Rev Bras Cienc Esporte*. 33(2). pp. 445-463. DOI: 10.1590/S0101-32892011000200011
11. Greco JP. (2006), Tactical and technical knowledge: pendulum axis of tactical action (creative) in team sports. *Rev Bras Educ Fis*. 20(5). pp. 210-212.
12. Praça GM, Soares VV, Matias CJAS, Costa IT, Greco PJ. (2015), Relationship between tactical and technical performance in youth soccer players. *Rev Bras Cineantropom Desempenho Hum*. 17(2). pp. 136-144. DOI: 10.5007/1980-0037.2015v17n2p136
13. Shapovalov M., Sushko R. (2021), Peculiarities for the online teaching process organisation as a form of physical training lessons. *Slobozhanskyi herald of science and sport*. vol. 9(1). pp. 76-87.
14. Ueda LSC, Menegassi VM, Avelar A, Rechenchosky L, Silva FLO, Borges PH. (2020), Analysis of the execution of core tactical principles and technical efficiency of primary school futsal players. *Revista Brasileira de Cineantropometria e Desempenho Humano*. 22(2). 8 p.